

Provincie Zeeland
Afdeling Water, Bodem en Natuur
Postbus 6001
4330 LA MIDDELBURG

Middelburg, 22 september 2016

Onderwerp: reactie Kadernota Natuurvisie Zeeland 2016-2022

Geachte heer, mevrouw,

De ZMF (Zeeuwse Milieufederatie) wil graag, mede namens Stichting Het Zeeuwse Landschap, Staatsbosbeheer en Vereniging Natuurmonumenten, reageren op de Kadernota Natuurvisie Zeeland 2016-2022.

Wij zien in de voorliggende visie een provincie terug die ambitie heeft op het gebied van natuur. Die de waarde van de natuur erkent én die zich wil inzetten om te komen tot een hoogstaande donkergroene natuur maar tevens zoekt naar mogelijkheden om de verwevenheid met het platteland te stimuleren.

Om de natuur zodanig te beschermen, verder te ontwikkelen, af te ronden en te beleven is naast ambitie ook inzet nodig. Inzet in mankracht, geld, beleid, educatie en voorlichting én samenwerking. Ook de terreinbeheerders zien in de samenwerking met de omgeving, belanghebbenden en bedrijven een grote meerwaarde om zoveel mogelijk doelstellingen te kunnen realiseren en de natuur van Zeeland te stimuleren. De geschetste kaders hiervoor hebben veelal voor Zeeland passende keuzes, keuzes die bijdragen aan een kwalitatief goede en werkbare Kadernota Natuurvisie, die wij kunnen steunen.

Wel willen wij gebruik maken van de mogelijkheid om enkele van onze standpunten onder de aandacht te brengen:

1. Bij natuurbeheer (blz. 11) staat ons inziens een discrepantie: eerst de bestaande natuur op orde brengen voordat er nieuwe natuur wordt aangelegd. Het betreft hier opmerkingen die zijn gemaakt tijdens de publieksbijeenkomsten. Echter, zolang het natuurnetwerk niet afgrond is, is deze niet optimaal ingericht en daarmee niet voldoende robuust. Juist door extra inzet te plegen op afronding van het natuurnetwerk (het provinciale kavelruilbureau kan hierin zeer waardevol zijn) kunnen gebiedsmaatregelen als optimale waterhuishouding, verminderen negatieve randinvloeden en integraal beheer juist bijdragen aan het op orde brengen van de

uw stem voor natuur en milieu

natuur. Dit gezegd hebbende constateren wij ook dat feitelijke overlast veelal in goed nabuurschap wordt opgelost en hier echt sprake is van incidenten.

2. De teneur van tijdens de publieksbijeenkomsten, die terugkomt in de natuurvisie, slaat soms door in 'de bestaande natuur is niet goed, er is alleen maar overlast', zonder inhoudelijke onderbouwing. In onze beleving is de soortenrijkdom van natuurgebieden vele malen hoger vergeleken met de daarbuiten gelegen gebieden. Terwijl juist een goed samengaan van natuur en landelijk gebied (o.a. agrarisch natuurbeheer, landschapsbeheer, soortenbeleid) de grootste kansen biedt voor een noodzakelijke vergroting van de biodiversiteit. Het blijven benadrukken van alleen de 'nadelen' van natuur bevordert de samenwerking niet. Wij zoeken daarom bewust de dialoog en kijken daarbij naar oplossingsrichtingen samen met andere belanghebbenden, zoals bij het (in de Kadernota Natuurvisie genoemde) akkervogelgebied op Schouwen.
3. Het bespreekbaar maken van het profijtbeginsel is een basis om gezamenlijk verantwoordelijk te zijn voor goede natuur en de beleving hiervan. Het resultaat van die gedeelde verantwoordelijkheid speelt vooral op het gebied van de recreatieve ontsluiting, daar waar beheer en profijt elkaar vaak raken.
4. De terreinbeheerders weten als geen ander dat grootschalige bezoekersvoorzieningen kostbaar zijn in aanleg, maar vooral in exploitatie. Het uiteindelijke doel, mensen informeren en enthousiasmeren over de natuur en de mogelijkheden voor beleven, kan ons inziens het beste worden bereikt met de huidige bestaande grote voorzieningen, gecompleteerd met kleinschalige, aansprekende en kwalitatief goede voorzieningen, dicht bij de natuurgebieden, recreatie-ondernemingen en woonkernen. Door de gefragmenteerde structuur van onze provincie heeft een nieuw, grootschalig centrum geen toegevoegde waarde. Daarbij heeft Zeeland in Terra Maris al een museaal centrum voor natuur en landschap, inclusief grote landschapstuin en educatievoorzieningen.
5. Zeeland kenmerkt zichzelf als "land in zee". Hierdoor heeft Zeeland een grote diversiteit aan zeldzame, bijzondere (mariene) ecosystemen die onze provincie onderscheiden van andere provincies. Onze organisaties pleiten, vanwege de zeldzaamheid van deze natuur én de magneetfunctie voor recreanten, voor extra bescherming van deze Zeeuwse natuurwaarden. Momenteel worden deze ecosystemen slechts beperkt beschermd.
6. In de kadernota wordt gesproken over de overlast die veroorzaakt wordt door natuurgebieden: de natuurvisie zet hierbij in op volledige vergoeding van alle landbouwschade. Gezien de beperkte gelden die voor natuur beschikbaar zijn, zijn wij van mening dat er vanuit de landbouw maatregelen dienen te worden getroffen om schade te voorkomen en zien dit graag opgenomen in de bijbehorende natuurvisie.

Uiteraard geldt dit niet voor gebieden die schade ondervinden als gevolg van beleidsmatig ingestelde beperkingen, zoals een ganzenrustgebied.

7. Met betrekking tot de bescherming van landschappen en landschapselementen van provinciaal belang willen wij opmerken dat hier al veel informatie over beschikbaar is, al is het goed om dit te bundelen. De vraag die hier met name speelt, is wat er in het licht van de bescherming van de diverse kernkwaliteiten van het landschap al dan niet toelaatbaar is om de kwaliteit van het landschap te bewaren én hoe dit juridisch kan worden vastgelegd; hierop gaat de natuurvisie ten onrechte niet in.
8. Het is voor onze organisaties nog niet helder wat er wordt verwacht van stimuleringsgebieden voor landschapsontwikkeling. De aanwijzing doet denken aan de, inmiddels niet meer geldende, status van Nationaal Landschap. De praktische consequenties voor de gebieden binnen en buiten deze stimuleringsgebieden is onduidelijk. Wij willen wel vragen hier op te nemen dat de bestaande planologische situatie gehandhaafd blijft.

Zoals aangegeven blijven wij ons graag, samen met de Provincie Zeeland en vele andere organisaties, inzetten voor goede én hoogwaardige natuur, voor beleving en ontwikkeling én een goed woon- en werkklimaat in onze mooie provincie.

Met vriendelijke groet,
mede namens Het Zeeuwse Landschap, Staatsbosbeheer en Natuurmonumenten,

Teus Baars,
directeur a.i. ZMf